

Primorski List

Boučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse za vero, dom, cesarja!

IZHAJA vsaki četrtek ob 5. pop. Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
CENA za celo leto 6 kron, za pol leta 3 kron. Za manj premožne 4 kron za celo leto.

NAROČNINO in oznanila sprejema upravništvo v Gorici na Placuti št. 12.
ROKOPISE sprejema uredništvo v Gorici, Dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Narodno - napredna stranka.

Brez načel.

Ogromno nalogo si je postavila narodno-napredna stranka. Njeno obetanje, njeni načrti — ako sodimo po „Soči“ — so tako mnogoštevilni, da ne bodo vedeli narodno-napredni gospodje, kje začeti. Človeku se dela omotica, ko bere motno „Sočo“. Vsa narodna, gospodarska in socialna uprašanja bodo oni rešili!

Pa počasi, o mladi in čvrsti narodni naprednjaki! Preiskati vam hočemo nekoliko obisti in pokazati, da je vaša stranka zidana na pesek.

Narodna, gospodarska in socialna uprašanja, katera hočete vi rešiti, so po svojem bistvu pravna in zato tudi pravna uprašanja: so pravna, ker se morajo rešiti po zahtevah pravičnosti in ne le po večji ali manjši koristi. Smoter ne posvečuje sredstev, kakor vi vedno povdarjate nasproti nam ljubeznjivim klerikalcem, cesar se pa vi neljubeznjivi liberalci v praksi vedno poslužujete. Pri reševanju družabnih uprašanj mora se človek pri vsakem koraku poprašati: Ali je to pravično, ali ni morda proti pravičnosti do bližnjega, ali ni proti ljubezni do bližnjega? Iz tega je razvidno, da je uprav socialno uprašanje v najtesnejši zvezi z nravnim uprašanjem.

Kdo pa naj nezmotno pove, kaj je pravno, kaj ni pravno?

Da se namreč prav reši družabno uprašanje, treba je imeti stalna in trdna načela, po katerih se je treba ravnati. Kot katoličani vemo, da nam o nravnosti nihče drug ne more nezmotno soditi, ko sv. katoliška vera, ki je steber resnice in pravice. Samo ona nam nezmotno in jasno opisuje razmerje človekovo do Boga, do samega sebe in do bližnjega, samo ona nam opisuje človeško natoro tako, kakoršna je v resnici.

Narodno-napredna stranka pa noče nič vedeti o sv. katoliški veri in o sv. kat. cerkvi. Povejte nam torej, razsvitljene napredne glave: po katerih načelih hočete rešiti družabno uprašanje? Tega niste povedali v svojem programu. Zelo smešno je govoriti o programu, pa ne povedati načel, po katerih se je ravnati. Ali morda

po luteranskih načelih, ali po židovskih (ta bi bila za vaš program najbolj primerna), ali po mohamedanskih? Povejte nam, da bomo vedeli ali ste tič ali miš!

Po poreče kdo: „Saj smo že povedali! — Mi smo svobodomiselní in v tem je vse!“ Dobro! Vi hočete tedaj reševati družabno uprašanje ne po večnih krščanskih načelih, ampak po svoji glavi. Ali to je ravno smola, da ima vsak svobodomiselní naprednjak svojo svobodno glavo. Po kateri glavi hočete reševati narodno, gospodarski in socialno uprašanje? Ako se držite zloglasne glave Gabrščekove, potem niste več svobodomiselní. Ako se držite nezmotljive glave Tumove, ste še manj svobodomiselní. In varujte se, da ne pristopijo še napredne ženske v vašo stranko, ker potem bo vojska. Zofka Kvedrova bi vas še le učila pameti!

Iz tega je razvidno, da je narodno-napredna stranka zidana na pesek, da je brez načel, brez temelja. Narodni naprednjaki, ki nimajo v programu nobenih načel, kaj še krščanskih načel, ki hočejo pa vendar rešiti socialno uprašanje, so podobni slepcu, ki gre le naprej, ne vedoč, ne kod ne kam. Zato so si prav primerno nadeli ime „napredni“, ker borijo le naprej, naprej. V tem so si liberalci in demokratje podobni, samo da so demokratje že nekoliko bolj naprej, ker so bolj dosledni.

V rokah imam „Socialni načrt slovenskih delavskih stanov“, ki je na Kranjskem nekaj vadecem za socialno organizacijo. Ta načrt, ki je posnet po resolucijah I. kat. shoda, je zelo kratek, pa presega po vsebini brezkončno vrsto dolgih člankov v „Soči“ pod naslovom: Trgovsko-obrtno društvo. V „Sočinih“ člankih ne najdeš načel, ne najdeš temelja. V tem načrtu pa je temelj na prvem mestu.

Izražen je tako-le: „Krščansko-katoliška vera je temelj in edino trdno varstvo resnici in vsled tega tudi pravici. Sama ona opisuje človekovo natoro tako, kakoršna je, in samo ona nezmotno pojasnjuje razmerja človekova do Boga, do samega sebe in drugih. Zato pripoznavamo krščansko-katoliško vero kot glavno voditeljico k

boljšim socialnim razmeram; katoliško cerkev priznavamo kot največjo silo napredka in sreče za človeštvo“.

Tako ima katoliška stranka jasen program in določen temelj, narodno-napredna stranka pa ima zmešan program brez vsakršnega temelja.

POLITIČNI PREGLED.

Spravna pogajanja. Upanje, katero smo gojili še pred kratkim, je splavalo po vodi. O kaki bližnji spravi med Čehi in Nemci ni mogoče govoriti zdaj, ko poznamo nemško nestrpnost. Nemci se čutijo zdaj še gotovejše kakor prej, ker jim je vlada popolnoma naklonjena. Zadnji dogodki v českem deželnem zboru so prepričali česki narod, da hočejo Nemci biti gospodarji v Avstriji, Slovane pa imeti za svoje sužnje. Predlog českega poslanca Pacaka, da naj se uvede popolna enakopravnost Čehov in Nemcev pri českih uradih, je grozno razburila Nemce, ki hočejo imeti tudi v bodočnosti vse pravice le za se. Da bo posledica večnega boja Čehov z Nemci absolutizem, to Nemce ne straši, ker vedo, da se jim ne bo nikdar nič žalega zgodilo. A tudi slovanske narodnosti ne straši pogled v še nejasno bodočnost, ker dandanes ni več mogoče zatirati nobenega naroda, posebno ne zavedne slovanske večine Avstrije. Naravno bi bilo, da bi zdaj bile raspisane nove volitve za državni zbor, in da bi se umaknila sedanja vlada. A zgodilo se bo skoraj gotovo nasprotno: vlada bo ostala in državni zbor bo razpuščen na nedoločen čas. Če se to zgodi, pride Avstrija na rob prepada. Nobena moč ne bo več spravila državnega voza na pravo pot. Absolutizem bo voda na mlin Nemcev in bo polagoma vzel Slovanom ljubezen do domovine, do naše skupne matere Avstrije. Uloga, katero bo potem igrala Avstrija med velesilami, bo žal-podobna oni, katero igra zdaj že skoraj pozabljena Turčija. Naša lepa domovina ... Dal Bog, da bi se motili in, da bi v kratkem drugače pisali o položaju v Avstriji.

Rusija. Med tem ko se v drugih državah

LISTEK

Fabella paschalis.

Velikonočna prilika.

Spisal J. G—c.

III.

Nek krojač je imel strašne sanje. Sanjalo se mu je, da vidi satana z velikansko zastavo črne barve. Zastava pa je bila skrpana iz samih suknenih kosčkov, koje je krojač prisleparil in utajil. Spovednik mu ukaže: „Varuj se, da ne boš več sleparil pri suknu. Vsakokrat, ko boš krojil novo sukno, mora biti pri tebi sinček in ti mora na uho vpiti: „Oče, spomni se zastave!“ „Potem boš premagal skušnjavo, ko te bo mikalo, da bi kaj ukradel.“ Ubogal je krojač in po spominu otrokovem se je vedno upiral skušnjavi. Ko je pa nekega dne krojil zlato tkanino, hoče nekaj shraniti, a deček zaupije: „Spomni se zastave!“... „Molči, žaba“, — odgovori oče. „Saj v zastavi ni bilo nobenega zlatega kosa!“ — Tako je krojač zopet kos ukradel. Ta basen nas uči: Z velikim veseljem praznuje hudič zmago nad krščansko dušo. Zato se je treba spominjati v vsaki bližnji grešni priložnosti hudičeve zastave. Težko je in neznožno živeti pod to zastavo, — zastavo nesreče in sramote. Sladko pa je živeti in bojevati se pod zastavo Kristusovo:

Zastava kralja kaže se,
Blišči se križevega skrivnost.
Na njem Život je umorjen bil
Rodila smrt življenje je: (Cecilija).

IV.

Kozlič, ki je živel v gozdu, se je zbal zanj in nevarnosti, ki so mu pretile povsodi v gozdu,

ker so ga hoteli lovci ujeti, in sklenil je zbežati. Pride slučajno do ovčje čede, se ponudi ovčarju, da bode živel v njegovi čedi. Vedel je namreč, da bode živel v varstvu skrbnega pastirja in čuječega ovčarskega psa. Toda nekega dne pridejo v čedo paganski duhovni (sacrificuli) izbirat ovce, da bi je malikom v žrtvo zaklali. Tu vsklikne prestrašeni kozlič: Ah! Ali tako morajo ovce poginiti? Vendar — si misli — „je bolje ostati tu v čedi nego se vrniti v mejo. Kako lepo je vendar tu živeti v miru, dokler je dovoljeno, in potem življenje dati v čast bogovom!“ Tako je kozlič ostal v čedi.

Kozlič pomeni kristijana, ki živi v hosti viharnega življenja v vedni nevarnosti, da ne izgubi izveličanja. Tolažilna zavest, da je tudi naš Izveličar trpel, nas vsodbuja k trpljenju.

To pa vse še ni zadosti,

Z njega obleko strgajo

Rane vid' jo se kosti

In se mu še smeja (Pesem kr. pota).

In kdo bi voljno ne trpel? Kaj ste prestrašeni.....? Poglejte moje roke in noge (Luk. 24, 39). Tako je rekel od smrti ustali Jezus svojim učencem. A to nam bo tudi kmalu govorila prekrasna roznata velikonočna sveča s petimi luknjami, spominjajoč nas peterih groznih Izveličarjevih ran.

V.

Oče in sin sta šla, — kakor se bere že v šolskih knjigah, — po svetu. Oče jaha na oslu, sinček gre peš. Ko so ljudje kregali nevsmiljenega očeta, stopi oče doli in sin zajaha osla. Zopet drugi ljudje se sinu rogajo, da ne spoštuje očeta, ko jaha sam. Nato se oba zavalita na osla. Srečajo ju drugi ljudje in ubogo živinče pomiljujejo, da saj mora gagniti pod toliko težo. — Da bi ljudem ustregla zajahata oba. Nadaljni potovalci se jima zopet smejejo, kako je to, da pustita osla praznega capljati, sama se pa s hojo

trudita. Oče ni vedel več, kaj storiti. Zato vzame na poti močan kol, zveže oslu vse štiri skupaj, ga obesí na kol, vzameta vsak en konec na ramo in neseta osla. Drugi ljudje so se jima na ramo še bolj smejali.

Ta basen meri na krivo sramežljivost in strah pred ljudmi. Koliko kristijanov hoče ljudem ustreči in se praša, kaj ljudje poreko! Koliko njih si odreče prejem sv. sakramentov, se sramuje na ulici moliti angeljevo češčenje, se sramuje v gostilni ob petkih prašati postnih jedi, ali zavrniti prinesene mesne!...

VI.

Nek krojač v starih časih je Zenu (Jupitru, najvišjemu maliku poganstva) očital, da krivične premalo kaznuje. „Pojdi pa ti v nebo“ — mu reče Zen — „boš pa ti vladal nekoliko časa“. Zen mu odstopi božansko oblast. Krojač pride, se vsede na prestol, si dene stolček pod noge in gleda na zemljo. Vsi nebesčani pričakujejo, da Zena nauči, kako se svet vlada. Krojač kmalu zagleda na zemlji dečka, ki je kradel jabelka in v svetem srdu zabrusi podnožni stolček na zemljo. „Oho!“ zaupije Zen, „vidim že, kako slabo bi ti vladal svet! Ko bi jaz hotel za vsako malenkost stole metati na zemljo, kam bi šel po mizarje, da bi mi je delali?“...

Prenašati moramo napake in pogrške svojega bližnjega. Vaditi se moramo v krščanski potrpežljivosti in prizanesljivosti. „Ti žena“ — pravi Alban Stolz, — nisi poročila nadangelja Gabrijela, ampak človeka, ki ima hibe. — Ti mož nisi poročil M. Devica, ampak človeka, ki ima svoje napake. Potrpežljivosti je treba. Brez trpljenja ni zmage.

Premisli ljubi kristijan, Alleluja

Dan's ta veseli dan, alleluja

Kaj je Jezus prestal

Prej ko j' od mrtvih ustal. Alleluja—Alleluja!

vojskujejo med seboj razne stranke in narodnosti v nesrečo svoje domovine, se oklepa ruski narod vedno tesnejše svojega vladarja. Zadnji čas se trudi car Nikolaj na razne načine, da bi si pridobil ljubezen in zaupanje vesoljnega ruskega naroda. Zato je šel v Moskvo, kjer je preživel velikonočne praznike. Dasi je Petersburg stolno mesto, vendar je Moskva še vedno pravo središče ruske države. Sijajni sprejem carja in carinje v Moskvi je prepračil ves svet, da ruski narod ljubi še danes svojega carja, kakor je ljubil pred stoletji svoje vladarje. A tudi car Nikolaj sam je pokazal, da je res dober oče ruskega naroda. Nastopi je v Moskvi tako priprosto in ljubeznjivo, kakor oče, kateri obišče svoje daleč od doma stanujoče otroke. Na veliki petek je s seboj v roki hodil s svojo soprogo za procesijo k božjemu grobu med navadnim ljudstvom. Zato gledajo zdaj sovražniki zavidno na carja, kateremu ni omika odtujala src svojega naroda.

Turčija. Komaj se je udala Turčija zahtevam Rusije in si drago vkupila mir, že zopet ji preti nevarnost. Turčija je namreč ameriškimi misijonom v Palestini dolžna 1/2 milijona že več let, a noče te svote plačati. Zato žuga Amerika z vojsko in, če se Sultan ne uda, bo Evropa videla ameriškane vojne ladije v Carigradu.

Vojska v južni Afriki. Položaj v južni Afriki se je v zadnjem tednu izdatno poslabšal za Angleže. Angleški nadvojvoda Roberts se ne more ganiti iz Bloemfontaina. Buri pa napadajo njegove postojanke od vseh strani. Južno od Bloemfontaina imajo Buri še vedno zajete Angleže v mestu Wepener. Roberts je poslal že tri divizije angleških vojakov proti Burum, ki so se utrdili okoli Wepenerja, a kakor je videti iz zadnjih poročil, so premagali Buri vse angleške čete. Angleže pa napadajo Buri tudi v raznih drugih krajih. Pri Boshofu so ustavili angleškega generala Methuena, kateri je imel nalogo prekrčiti transvaalsko mejo. V Natalu napadajo Buri ostanke nekdanje Bullerjeve armade. Položaj je za Angleže tem bolj neugoden, ker razsajajo med njimi razne bolezni, katere več Angležev umorijo, ko Buri.

Amerika. V Ameriki se pripravljajo vse stranke na novo volitev, ki bo v jeseni. Republikanci imajo za kandidata sedajnega predsednika Mac Kinleya, demokrati pa Bryana. Ako hoče Mac Kinley zmagati in ostati na predsedniškem stolu, mora prisiliti Angleže, da odnehajo v Afriki. Če tega ne stori, propade in bodoči predsednik se bo potegaval za Bure. A volitev bo še le meseca novembra, in do takrat bo morda že končana burska vojska.

Duh časa.

„Čas se spreminja in mi se spreminjamo z njim“. Ta izrek ni brez resnice, ker človek se v resnici spreminja in sicer ne samo telesno, tudi duševno. Drugače misli človek v mladosti, drugače je njegovo mišljenje v moški dobi ali v starih letih. Kar zapazimo pri posamezniku, isto opazujemo tudi pri ljudstvih. Poglejmo samo naš narod. S kakim navdušenjem se je naše ljudstvo oprijelo čitalnic in bralnih društev ob času svojega probujanja! — Danes se je to spremenilo. Malokje ali nikjer ne vidimo ustanovljati čitalnic; le ob mejah, kjer je še nevarnost potujčevanja, le tam še životarijo, drugod izginjajo, ker se narod malo zanima za nje. Zdaj se naše ljudstvo ogreva za druge reči, za zadrage, posojilnice, zavarovalnice, sploh za vse, kar ima namen gmotno stanje njegovo zboljšati. Tu veljajo torej besede. „Čas se spreminja in mi z njim“.

Pa ne samo tu, tudi nekdaj drugod se spreminja duh, tok časa. — Kateri slov. list bi se bil drznil pred leti napadati vero, papeža, skofe, duhovščino in sploh vse, kar je v zvezi s sveto cerkvijo! Danes se to godi. Pred leti so vsaj molčali, bili so nekteri listi mlačni do cerkve; — danes se je ta mlačnost spremenila v sovraštvo. Tudi tu se je duh časa spremenil in mnoge potegnil s seboj, mnogo jih okužil. Ko človek prebira te vrste časopise, vidi se v njih, kako svarijo, opominjajo in celo zahtevajo od duhovščine in vernega ljudstva; naj se temu duhu časa uda, naj k vsemu smešju verskih rečij molči, naj jim pritrjuje. Pa tega duhovščina storiti ne more, ne sme.

Gotovo je, da čas nima duha, pač pa rod človeški pusti v času za seboj nekaj znak. Kakor udolbe umetnik v kamen podoba, tako ucepi človek v čas svoj znak, svoje nazore, svoje ideje. Latinec pravi duhu časa: genius saeculi. Ta izraz genius nam pove, da je pravi znak ali, kakor mi pravimo, duh ali tok časa. Tako je udolbel človeški rod v preteklem stoletju v zgodovino, v čas — znak revolucije proti vsakršni oblasti božji ali posvetni.

Čas ne vcepi v človeško srce nikakih idej, pač pa si jih človek sam vstvarja, po njih hrepeni, se za nje bojuje z mečem a še bolj s peresom, s katerim jih razširja med ljudstvo, ki se

jih oprime. Na ta način se vstvarja genius, duh, znak, tok časa. V ožjem pomenu rabi nam navadno publicista: javno mnenje.

Dalje prihodnjic.

NOVICE.

Goriški romarji v Rim so so odpeljali v ponedeljek ob 3. pop. iz Gorice. Ob 10. uri predp. je imel Nj. em. kardinal v stolnici sv. mašo za srečno romanje. Cerkev je bila polna. Popoldne se je Nj. em. kardinal odpeljal na kolodvor, kjer je romarjem podelil blagoslov. Vseh romarjev skupaj je bilo okoli 450.

Peta seja deželnega zbora je danes ob 5. pop. Na dnevnem redu je 57 točk. Vazne točke so: 47. zastran prispevka 20% za obmejne ceste na Kanalskem; 48. zastran prispevka 4400 K. za zgradbo ceste od Ročinja do Kambreskega; 50. zastran podpore 8400 K. za Braniško cesto.

Frančiškanska provincija je sedaj po doletu rimske kurije na novo obkrožena. K provinciji sv. Križa pripadajo samostani: Ljubljana, Gorica, Maribor, Pazin, Novo mesto, Kamnik, Brežice, Nazaret, ter hospica Sv. Trojica v Slov. Goricah in Brezje. Vsi hrvaški samostani. Jaska, Karlovac, Klanjec, Samobor se sklenejo s provincijo sv. Cirila in Metoda v Zagrebu in Trsat.

S Krasa. Od tihe do cvetne nedelje so bili kar tri č. gg. misijonarji iz družbe Jezusove v Komnu, kjer so se na vso moč trudili za izveščanje duš. Tudi vreme jim je pomagalo, ker na polji ni bilo mogoče nič delati. Lepše prilagodit niso imeli ljudje kakor letos, da bi „postrgali stari kvas“, — pa vendar nekateri Komenci niso prišli niti iz radovednosti (poslušati besede Božje).

Za tako veliko dobroto sv. misijona o velikonočnem času letos treba se je za Bogom zahvaliti vrim č. gg. očetom, ki so radi vstregli gorečemu preč. g. dekanu.

Velika noč na Kanalskem se je praznovala večinoma prav slovesno. Spuščale so se v zrak rakete. Imeli so nekje celo bengalične prahove iz Prage, dalje baklje in magnezijo, dalje ognjena kolesa (Scheibenrad). Tu in tam se je tudi slišal kak strel — v Božjem strahu — tako pridušeno, tako tiho, kakor bi pastirčki pekli ukradeni kostanj. Oh, naše ljudstvo je res verno, še vedno verno. To nam pričajo tudi krasne cerkveno-narodne pesmi, ki se razlegajo pri nas. Na več krajih se je imelo opravilo Velicega tedna doma z dovoljenjem visokočastitega ordinarijata, tako, da ni bilo treba hoditi v Kanal. Človeka gane videti, kako si ubogo ljudstvo samo sedaj o Veliki noči speče par hlebov kruha in ga nese blagoslovit daleč v domačo cerkev. Ljudstvo posvečeno po sv. sakramentih uživa res opresne kruhe (presnic - presnik), ker je večinoma pobožno. Naše ljudstvo sedaj o praznikih pozablja vse težave, vse trpljenje celega leta. Kako bi tudi ne? O le pridi in slišaj boš:

Recimo čast Bogu, — Sinu, svetimu Duhu,

Da b' mo večakal drugoč — Sveto veliko noč.

Alleluja — Alleluja

Deskije, dne 23. aprila se je poročil v Deskljah gosp. Mihael Zega, župan kanalski, z gospico Emo Frančiško Ivančič iz stare „Kokčeve“ hiše, ki je tako že tri župane osrečila s skrbnimi gospodinjami.

Pri obedu se je nabralo 20 K, pol za „Alojzijevišče“, pol za „Š. dom“, da bosta tudi ta zaveda nekoliko deležna svatovskega veselja.

Volitev župana v Solkanu vzdignila je mnogo brezpotrebne hrupa zlasti tam (pri „Soči“), kjer bi radi iz nastalih nesporazumljenj, kovali političen kapital za-se in svoje strankarske namene. Da bo javnost na čistem, naj tudi „Pr. L.“ spregovori o tem par odkritih, nepristranskih besedih.

Novo starešinstvo obstoji od novega leta sem. Možem vnetim za pravi občinski blagor, pa tudi za čast Solkanske v narodnem pogledu, posrečilo se je prepričati nakano onih, ki so hoteli imeti županom moža, ki je osebnost sicer vsega spoštovanja in časti vreden, a je odločen Lah in že radi tega pri tej važni časti do cela izključen. Ti zaslepljenjenci so podali — vžaljeni, da se jim nakana ni posrečila, — utok proti volitvam, a so z njim slavno — pogoreli. Vsled tega se je vršila volitev župana še-le sedaj. Dosedanji župan, spoštovani g. Mozetič, se je opetovano izrazil, da zbog preobilnih drugih poslov odstopi; in tako so se volivci starešine konečno združili na dva druga kandidata. Večina je bila za g. Vugo, manjši del za g. Oblokarja. Predno pa so se prišli volivci v dvorano, je g. komisar zapustil volišče in volitev se ni izvršila. — Kot starešinstvena člana ydeležila sta se naravno in razumevno tudi č. g. župnik Solkanski in č. g. vikarij Kronberški. Razven tega sta ta dva gosпода zastopnika starih cerkva, ki vplačajo skupno do 700 gl. obč. davka. Bila pa sta tako drzna, da sta glede novega župana hotela imeti tudi svoje mnenje, in sicer sta bila za kandidata, ki si ga je izbrala večina. — In baš to golo izvrševanje svoje volivne pravice je dalo nekaterim, na čelu jim nasprotni kandidat g. Oblokar, povod,

da so se na nedostojen način vsuli na g. župnika, ki je znan kot skrajno mirna in ljubeznjiva osebnost. Nam je do tega, da se postavi občini na čelo mož, ki bo z energično roko skrbel za red na zunaj i na znotraj. Zato se gre in za nič drugega.

Iz Rihemberga. Mi napredujemo! Narodnih — naprednjakov je — hvalo Bogu — tudi pri nas že lepo število. Nekak voditelj je Jožef Copic, ki je, kakor pravi „Soča“ napreden in v omiki precej razvit. Da presega vse občinarje v omiki, razvidno je že iz tega, ker je pred leti celo občino pošlatal za precejšno svoto. Da je potem varoval sv. Antona v Gorici tri mesece in, da je bil obsojen na povrnitev tiste svote — nič ne de, ker do danes občina ni mogla še iztirjati. Kaj bodo taki kimovci, kakor je očka župan Jožef Pavlica? Copic, Maks Ličen, to so napredni junaci! In kako zvito si znajo naprednjaki pomagati! Lažejo, da je tudi g. župnik z njimi, češ, tudi on je naroden na „Sočo“ in „Primorca“, tudi on je naprednjak. Da jim nočejo ljudje verovati, nič ne de, saj morajo povsod biti tudi mračnjaki. Kmalu se vreme zjasni. „Zora puca, bit će dana“. „Le kviško junaki, že tromba doni!“

Nekaj pa Vam moram, g. urednik, prav po semeniški na uho povedati: Vse se naprednjakom lahko zaupa, pa denarja ne, ker je okrogel.

Eden iz Pajerskega gumna.

Najnovejše versko prepričanje. Tako je naslov članku v „Soči“, ki ga je spisal D. Lončar. Bilo bi res smešno, ko bi hoteli otročjim izvajanjem kaj odgovarjati. Sem le postavimo samo to-le uprašanje: Koliko so dali židovi za ta članek D. Lončarju in koliko je kasirala „Soča“? To naj se nam naznani v prihodnji številki „Soče“!

V Renčah so pričeli graditi novo cesto na Kras v Temnico in čez „železna vrata“ v Škrbinokomen. Ta cesta pojde po tako imenovani francoski poti po sredi kraškega hriba nad Renčami in bo prav malo visela. Konj bo lahko po njej tekkel gor in dol. Nevarnih ovinkov in ključev ne bo imela.

V ta namen je dala vlada letos 6.600 kron podpore. Upanje je, da bode vlada tudi za naprej blagohotno podpirala to prekoišno zvezo srednjega Krasa z vipavsko dolino oziroma z Gorico, posebno zato, ker cesta čez „železna vrata“ v Dornberg je skoraj popolnoma opuščena, ker je prestrma in zaradi tega zelo nevarna.

V Lomu je božjast (morbus sacer) vrgla o pustnem času na plesu neko dekle ob tla. Pozneje se nekega mladeniča tudi na plesu. Na cvetno nedeljo ob spovednicah ravno tistega pa v cerkvi pred altarjem. Gotovo je tudi žganje k temu kaj pripomoglo, ker draži čutnice.

Iz Stanjela. Dne 18. t. m. je padel Janez Grča v senenem hlevu na levo stran ob gredu in se močno ranil. Mnenje je, da okreva. Dne 20. t. m. je padel v Stanjelu Alojzij Grmek, iz Avberja sem prizenjen, iz 5/8 m. visokega okna na trda tla, in je za 8 ur pozneje izdihnil. Bolehal je uže kacega pol leta. Ker ni bilo takrat nobene doma, se ne ve vzrok nesreče. Bržkone se mu je zdrsnilo pri 1/2 m. nizkem oknu v sobi, da je omahnil skozi okno. Govorica med ljudstvom je različna. A po razmerah se zamore sklepati le na nesrečo.

Na Krasu — vtonil! Veliki ponedeljek zjutraj našli so pri Tomaju v nekem kalu, skoraj v suhi luži, mrtvega Florijana Paisa, rodom iz Laškega. Ranjki je prišel še mladenič v Tomaj, kjer je pošteno živel, ter se vdomačil tako, da so ga vsi radi imeli. Bil je tudi krčmar. Ženo, domačinko, je pa imel hudobno, kakor sv. Petra mati, s katero ni mogel shajati. Zato se je nekoliko zmešal — ter šel v tako smrt z rožnim vencom v eni roki, s palico v drugi. Bog bodi milostljiv njegovim dušam.

Iz Gor. Ko bi ga bili videli, ako bi ga bili čuli, bi se mu bili smijali in ga pomilovali, kakor oni, ki so krog njega sedeli in stali! Takó le je bilo. Pride v gostilno, pije, jeziček se mu razveže, zatvornice možgan se mu odpró na stežaj, in iz njih se mu vsuje po žrelnem „loru“ ves vednostni in modrostni zaklad.

Bil sem pri velikon. spovedi, a ker ti f. ... uganjajo tudi v spovednici politiko, katere bi sploh nikjer ne smeli, so me hoteli ukleniti v svoje trde in zuleče verige, čemur se pa nisem udal — in odšel sem brez odveze. No, pa me tudi ne bodo več videli pri spovedi ... tako nekako se je bahal. „Čujte gospod M.“, ga zavrne nekdo, „mislim, da, ako prej ne, pokličete še rad duhovna vsaj ob zadnji uri“. — „Tudi tedaj ne — saj ga sploh potreba ni, saj človek nima duše in ko konča, se stegne kakor presič in konec je vsega!“ In kako ponosen je bil junak, da je izpovedal svoje prešičje prepričanje, da je v lice preprostih ljudij izbruhnil besede, o katerih bi bil gotovo jako rad, da bi bile tudi resnične! No, pa jo je tudi skupil „afuar“. „Ako mislite tako govoriti“, ga zavrne pričujoč zidar na neslane „dovtipe“ in izpovedi, „ne hodite o počitnicah več domov, ampak le tam ostanite, kjer ste, da se koga ne polujate s svojim oslovskim govorjenjem!“ Splošno pritrjevanje.

In ta in jednaki in podobni naj bi bili širitelji kulture in ta in jednaki naj bi vodili verni narod, in na te in jednake in podobne je ponosna nova narodno-napredna stranka *Gabršček-Tumova*, ki trdi, da je krščanska! Narodno-napredna stranka na Kranjskem in drugod, narodno napredna stranka na Goriškem, „afne“ so tu, „afne“ so tam in povsod!

V Solkanu se je vnela v nedeljo popoldne kopa slame. Ker je stala blizu hiše, bilo je v nevarnosti tudi poslopje. A ljudje so razširjenje požara preprečili.

Ponesrečena moža. V petek 20. t. m. sta dva moža, menda nekaj vinjena, nesla mlade prešiče čez „Špehovo brdo“ — onkraj Čepovana — po noči. Svarili so ju ljudje, da bi ne šla po noči. A nič ni pomagalo. V temi se je enemu zdrsnilo po strmini, drugi je hotel prvega loviti in oba sta padla v prepad. „Kovač iz Dola“ iz Lokovca je mrtev. Drugega so prevideli s sv. sakramenti.

Vipava. Občinske volitve za I. in II. razred je vlada razveljavila; nove volitve bodo jutri.

Kopališče v Gradežu. Sprjelo se bo brezplačno tudi letos 50 škrofuloznih otrok od 6 do 14 let starih iz Gorice in dežele. Prošnja mora biti naslovljena na odbor kopališča v Gradežu. Priložiti je: zdravniško spričevalo, ubožni, rojstni list in list o stavljenju koz. Prošnje z dežele je uložiti pri pristojnem okrajnem glavarstvu, v mestu pa pri magistratu. Čas za prošnje je do 20. maja t. l.

Bitka pri Novari dne 23. marcija 1849. Pisali smo, da je Goriški polk 47. praznoval dne 23. marcija t. l. edeninpetdesetletnico te sloveče bitke. Izrazili smo željo, da bi radi vedeli imena tistih naših sodeložanov ki so se hrabro borili pri Novari nasproti Italijanom. Nato nam je poslal bl. g. Florijan Čehovin iz Branice sledeče poročilo:

Matija Kosovelj rojen v vasi Plače, občina Križ leta 1823, vzet v vojake l. 1845, se je v Radeckega vojski leta 1848-49 udeležil bitve pri Montanari, Mortari, Soma Campani in Novari v dragonskem polku št. 4 ter služil pri vojaki 11 let. 7. mesecev. Potem se je preživljal z delom, zdaj pa, ko je star, živi od podpore križke občine in hodi okoli, dobrih ljudi miloščne prosit.

Novo trtno cepljenje (die neue Lyoner-Veredlung) je najpriprosteje cepljenje na suho. Prime se trti do 95 - 100 %. Knjižica se dobi v Klosterneuburgu pri „Administration der Weinlaube“. Ni treba nobenega posebnega orodja. Iznasel je to cepljenje vrtnar na francoskem gosp. Perrier. V mladiko plemenito (cepič) se pod očesom navzgor zarezje globoka zarezja, tako poševno, da se skoro cel cepič prereže. Nato se zarezje ameriška podlaga in se vtakne v zarezjo cepiča, da je tako zarezja podlagina obrnjena na zunanjo stran. Zveže se trdno z rafijo in se oba konca cepič — in podlago zakoplje v zemljo. Dokler se cepič ne prime, živi še radi ozke zveze, ki jo ima s spodnjim koncem. Oba konca se okoreninita. Toda ker domača trta (cepič) slabo raste ali ker jo trtna uš oškoduje, se le podlaga močno razvije in konec leta se trta zgoraj odkrije in se cepičev podaljšek v zemlji odstriže in podlaga nosi na sebi zarasli cepič. Potem je cepljenje enake veljave kakor angleška kopulacija (z zamaškom — Korkveredlung), samo da nima onih zarezanih jezičkov, ki škodijo zarastenju. To cepljenje ima veliko prihodnost ker je zelo po ceni in ker zadostuje kupiti si same ameriške odrezke s 2 ali 3 očesi in cepljenje se posreči. Pozneje bode „Prim. List“ še o tem poročal in se bode lahko videlo pri uredništvu *doposlane oprinljene vzorce* tega cepljenja. Rojaki! Gojite trto! To je Božja volja — vže radi sv. maše. Trta ne zamre nikoli popolnoma. *Drugače tudi neha daritev sv. maše.* Torej Bog ne bo pustil, da bi nam trta popolnoma zamrla!

Pisanice. Pesmi za mladino. Zložil O. Zupančič. Založil L. Schwentner, bukvarnar v Ljubljani. Cena 60 v., po pošti 5 v. več.

Pesnice so po obliki in vsebini zelo prikupljive. S tako slastjo nismo že dolgo čitali mladinskih pesmi. Priporočamo jih najtopleje.

Socialne drobtinice.

Bančni in kreditni zavodi avstrijski, katerih je 17 in so po večini v judovskih rokah, imajo na leto povprečno 30 milijonov gld. čistega dobička.

Tako je imelo zavarovalno društvo „Assicurazioni Generali“ v l. 1896 2 1/2 milijona gld. čistega dobička. Zavarovalci za življenje so plačali na premijah 7,887,185 gld., banka pa je izplačala 4,338,951. Odškodnin vsled požara je zavod izdal 2,823,129 gld. Agentom so dali 722,710 gld., društvenim uradnikom 1,285,558.

Vseh 10 delničnih društev zavarovalnih za življenje je prejelo l. 1896. 52 milijonov gld., izplačalo pa je le 18 milijonov. Torej komaj tretjino vseh prejemkov so vrnili prizadetim. Samo v zadnjem letu se je zavodom te vrste namnožil rezervni zaklad za 19 milijonov gld. — Ali bi

ne bilo prav, da bi država ali dežela imele te lepe dohodke, ter polajšala breme težkih davkov?

Shod hrvatskih delavcev. V nedeljo 29. t. m. bode z Zagrebu sestanek hrvatskega delavstva v dosego sloge in jednotnega postopanja. Dal Bog, da složno delovanje prodre v vrstah hrvatskega delavstva. Vlada z vso silo pritiska na delavsko organizacijo. Skoro vsaka številka „Glasa Naroda“, glasila hrvatskih delavcev, je pristrizena.

Naša društva.

„Goriška ljudska posojilnica“ ima redni občni zbor v nedeljo dne 29. t. m. ob 9. uri. Kdor le more, naj se osebno udeleži. Posojilnica mora priti iz rok političnega strankarstva!

Agitacija za občni zbor Ljudske posojilnice. Iz okolice nam pišejo: „Soča“ vedno kriči o agitacijah duhovnikov in mežnarjev za pooblastila v volitev „Ljud. posojilnice“. Seveda hoče s tem le odvrti pozornost od res nesramne agitacije tumistov. Od „Sočine“ strani so vročili po raznih občinah imenik dolžnikov kar 17 - 20 letnim pobalinom, ki sedaj z vso nesramnostjo napadajo moze-poseselnike, naj jim izroče pooblastila. Mnogi taki mladeniči pristopajo k možem veljakom na cesti, češ, vi ste dolžan „Ljud. posojilnici“, dajte meni pooblastilo. Radi tega nastopa so mnogi v okolici zelo razburjeni. Kam plovemo?

Važno za ude „trgovsko-obrtno zadrugo“. Ni še dolgo, ko sem čital v Prim. Listu, da je nekdo tožil, da so člani trgovsko-obrtno zadrugo primorani še dve leti in pol plačevati tedenske obroke, a potem jih ne bodo več. Nato odgovarjam: Ako kdo noče biti več član zadrugo, lahko se mu ustrezne, ako o pravem času naznani svoj izstop. Nato mu mora zadruga povrniti ves uplačani denar z obrestmi vred. Poslušajmo, kaj pravi o tem določba v zadrugi postavi z dne 9. aprila 1873.

§. 54. pravi, da sme vsaki zadrugi ob zaključku upravnega leta izstopiti iz zadrugo, ako se štiri tedne, prej oglasi, tudi če je zadruga pogodba sklenjena na določen čas (kakor v našem slučaju na pet let).

§. 55 pravi, da imajo izstopiši udje pravico zahtevati svoj zadrugi delež po računskem zaključku onega leta, v katerem so izstopili, in da se jim ima izplačati en mesec po potrjenju računov.

Iz tega je razvidno, da je § 13. zadrugi pravil protipostaven in torej neveljaven, ker pravila ne morejo določati, kar je proti izrecni določbi postave. Kdor je sestavljal pravila trgovsko-obrtno zadrugo, je imel pred seboj pravila kake zadrugo z omejeno zavezo (n. pr. pravila goriške Cooperative) in je pri tem spregledal posebno določbo, ki velja za zadrugo z neomejeno zavezo.

Kdor torej izstopi iz trgovsko-obrtno zadrugo v Gorici, ima pravico zahtevati delež in obresti en mesec po potrjenju računih za leto 1900.

Tomini. Naznanjam Vam veselo novico, da je občni zbor Tominske posojilnice dne 18 t. m. sklenil iz čistega dobička podariti: 1. Alojzije-više 60 kron, 2. za Šolski dom 60 kron, 3. za sadjerejsko društvo v Tominu 200 kron, vkup 320 kron. Sklenilo se je ob enem tudi, da pristopi posojilnica s 15 deleži k c. k. kmetijskemu društvu v Gorici. Ud.

Bovec. Zabavni poučen shod mladega „del. izobraž. društva“ se je v nedeljo izvrstno posrečil.

C. kr. kmetijskega društva redni občni zbor bo v Gorici v društvenem uradu v ponedeljek dne 30. aprila 1900 ob 10 1/2 uri predpoludne. V obravnavo je odločen naslednji dnevni red: 1. Poročilo glavnega odbora o svojem delovanju leta 1899. 2. Glavni odbor poda: a) društveni obračun za l. 1899; b) stan društvenega imetja koncem l. 1899, c) društveni proračun za l. 1900: 3. Objava računa o porabi državnih podpor za l. 1899. 4. Volitev podpredsednika (§. 21 društvenih pravil). 5. Govor gosp. Alberta Stiegerja — ki je to prijazno prevzel — o streljanju proti toči. 6. Dozdevni predlogi, za katere se dopusti najnost. V Gorici, dne 5. aprila 1900. Predsednik: Coronini.

Gospinsko podporno društvo Rudečega križa za Goriško in Gradiško vabi k občnemu zboru, ki bode v četrtek dne 3. maja 1900 ob 4 uri popoldne v dvorani Lanthierijeve palače v Gorici (v to prijazno dovoljeni). Dnevni red: 1. Poročilo o društvenem delovanju leta 1899. 7. Obračun za l. 1899. 3. Volitev društvenega rodstva. Ako ne pride k temu zboru zadostno število članov, bode pol ure pozneje drugo zborovanje z istim dnevnim redom; ta zbor bode potem po društvenih pravilih lahko veljavno sklepal ne glede na število prisotnih društvenic. V Gorici, dne 22. aprila 1900. Grofinja Selma Coronini, predsednica.

Izjava.

Ker se je v zadnjem času začelo javno pisati o solkanski firmi J. D., in sicer o odprtem kreditu podpisane tvrdke, dovoljujem si dati v javnost naslednje pojasnilo.

Res je, da uživam pri sl. trgovsko-obrtni zadrugi v Gorici odprti kredit v znesku 20000 kron, kateri mi pa služi samo za eskomptiranje menjic mojih odjemalcev; to prav za prav ni nikak kredit. Jaz na primer dobim od nekkih odjemalcev za moje blago gotov denar, od drugih pa menjice, katere so tudi gotov denar v času zapada; te moje menjice zapadejo pa v času od 3-6 mesecev. Menjice (rimese) držim jaz navadno v svojem portefeuille-u in v slučaju potrebe gotovega denarja eskomptiram jih pri sl. zadrugi. Za primer hočem navesti, da sem leta 1899. okolo 50000 kron menjic eskomptiral pri sl. zadrugi, katere so bile vse svoječasno plačane. Torej te menjice mora plačati dotični odjemnik in jaz sem tukaj samo kot girant (porok), da menjice bodo za gotovo plačane. To pa lahko garantiram, ker vsakega svojega odjemnika dobro poznam, ker jih večkrat osebno obiskujem.

Kot garancija za moje menjice služi sl. trgovsko-obrtni zadrugi sledeče: 1. 8 deležev, na katere je vplačano čez 1000 kron. 2. Zavarovalna polica za življenje 6000 kron. 3. Zavarovalna polica proti nezgodam 10000 kron. 4. Zavarovalna polica proti ognju 30000 kron, - skupaj 47000 kron. Vse to sem vinkuliral in izročil sl. zadrugi, da ona hrani in pazi, da se redno plačuje. Zraven tega pa sem se še obvezal, — kar tudi brez obveze vsaj enkrat v letu napravim, — in to je moj inventar, kateri je bil zadnjič sklenjen ter predstavljen sl. trgovsko-obrtni zadrugi 23. februarja 1900., iz katerega se razvidi, da je moje čisto premoženje (pasiva odbita) iznašalo kron 36.646.06.

Ni torej prav, da se moja firma, katera je pred 10 leti s prav malim kapitalom začela in danes zamore predložiti tako bilanco, javno po časopisih vlačí, ker se s tem škodi njenemu ugledu, med tem, ko me vsi osebno, in tudi iz mojih inseratov v domačih časnikih dobro poznajo in bi se gospodje lahko natančneje informirali.)

V Solkanu, 25. aprila 1900.

Ivan Doljak

odlikovani tovarnar pohištva.

¹⁾ Tudi v našem listu je bilo o tem stvarno govorjenje. Omenili pa nismo nalašč tvrdke, kakor tudi g. prof. Čebular ne, da bi jej ne škodili. Tvrdko I. Doljaka v Solkanu priporočamo kot pošteno in solidno najtopleje. Pisali smo le, da ni bilo ravnanje ravnateljstva v tem oziru po vsem pravilno ter po pravici obsodili surovo obnašanje nekaterih dolžnikov na občnem zboru. G. I. Doljak je pri celi stvari popolnoma nedolžen. Bodi s tem stvar končana ter tvrdka p. n. občinstvu prav toplo priporočena!

Brzojavna poročila.

Videm, 23. aprila. Ljubljanski vlak je odšel uže 1/2 ure pred našim dohodom.

Loret, 24. aprila. V Loret smo prišli ob 6 1/2 in smo šli v procesiji moleč v svetišče Matere Božje. Na vratih nas je čakal knez-škof Jeglič in nas vodil v svetišče. Ob 8. uri je pel sv. mašo dr. Jos. Pavlica, pri kateri je krasno peval zbor pod vodstvom dekana Arko. Po maši je presvetil škof izpregovoril goreče besede o zvestobi do sv. katoliške vere pod varstvom M. B.

Rim, 26. aprila. Petdeset romarjev je v Loretu za 10 minut zamudilo vlak. Zaostali so se združili z ljubljanskimi romarji in so v Asizi dotekli svoje. Včera ob petih zjutraj došli utrujeni pa veseli v večno mesto.

Rim, 26. aprila. Včera ob 3 pop. smo bili pričujoči, ko je sv. Oče sprejemal pri sv. Petru druge romarje. Navdušenje veliko.

Za kratek čas.

S cepcem. Nek debelih narodno-napredne stranke se je zagnal na urednika „Primorskega Lista“: „Kaj pa vi, semeniški hujskači, tolčete vedno po narodno-napredni stranki kakor s cepcem?“ Urednik pa mu je prav po semeniški odgovoril: „Kaj je bolj naravno, kakor da cepce udarja po slami!“

Fotograf: „Čujte, gospod dijak, če bote glavo tako zelo tiščali v knjige, vam ne morem fotografirati obraza“. Dijak vseučeliščnik: „Nič ne de; podoba je za mojega očeta, pri tem je pa glavna reč, da vidi, kako priden je njegov sin.“

Odgovorni urednik in izdajatelj: I. Bajt.
Lastnik: Konsorcij „Primorskega Lista“.
Tiska: Hilarijanska tiskarna.

Izjava.

Podpisani javljam, da sem prostovoljno odložil službo glavnega zastopnika vzajemne zavarovalnice: Unio Catholica na Dunaju. Mesto mene prevzame to službo g. I. Miani in Drugov. v Gorici. Č. duhovščina in p. n. občinstvo naj blagovoli obračati se k njemu.

V Gorici dne 20. aprila 1900.

Anton Zollia.

Zahvala.

Ko smo tako hitro izgubili dragega sina in brata, gospoda

Viktorja Zabukovška,
kapelana v Cerknem,

nam je bilo v veliko tolažbo občno sočutje. Zato se prav iz srca zahvalujemo vsem, ki so pokazali ljubezen do rajnega v boleznih in po smrti, posebno o pogrebu s spremstvom in s petjem in z molitvijo. Bodi priporočen v molitev in dober spomin!

Cerkno-Kostanjevica 19. aprila 1900.

Sorodniki.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v **GORICI,**

Gospodskulica št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas
v naj večji izberji,

kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce Jäger itd.

VSE PO NAJNIŽJIH CENAH.

Cene so stalne brez pogajanja.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinerega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubneje.

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu občinstvu.

Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,
svečar.

Ulica sv. Antona št. 7. v Gorici.

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12

uljudno priporoča velečastiti duhovščini svojo delavnico za izdelovanje cerkvenih posod in orodja iz srebra in medenine iz najboljših kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.

Stare reči popravi, posrebi in pozlati v ognju.

Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da je pripravljen jim cerkveno orodje napravljati tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Sv. podobe

za I. sv. obhajilo, za novo mašo in razne druge.

Za I. sv. obhajilo stanejo 100, majhne 4 do 12 v. večje 12 „ 40 „

za novo mašo so 100 . . . . . 140 in 320 „

druge raznih svetnikov 100 . . . . . 60 do 380 „

velike podobe veljajo komad . . . . . 40 „ 90 „

Majhne podobe imajo slov. napis in zadej slov. molitev.

V zalogi so tudi žepni nožiči, listnice in mošnički za denar.

Za naročila priporoča se p. n. velečastitim gospodom duhovnikom

odličnim spoštovanjem

G. Likar.

Gorica 20. marca 1900.

Prva slovenska trgovina z železjem

Konjedie & Zajec

prej G. Darbo

GORICA — pred nadškojijo št. 9. — GORICA

Priporočata po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajerskega železa in pioščevine raznega obrtniškega, poljedelskega, vinogradskega in pohišnega orodja. Prevezemata naročila za vse stavbe in podjetja. Glavna zaloga za Gorico in okolico izdelkov c. kr. priv. tovarne; priznana zaloga najboljših kotlov od g. Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga najboljšega koroškega askalon in brescian jekla. — Zaloga Portland in roman cementa. — Cesar ni v zalogi, priskrbi se nemudoma.

Kupujeta staro železo in kovine po najvišji ceni!

Vsako naročilo izvrši se nemudoma in vestno!

Odlikovani fotografski atelier

A. JERKIČ

GORICA,

Gospodskulica št. 7, v hiši
„Goriške ljudske posejilnice“,

edini zalagatelj c. kr. avstrijske državno-uradniške zveze za Goriško, sprejema vsa v fotografsko stroko spadajoča dela.

Novi, velikomestno urejeni atelier odgovarja vsem modernim zahtevam v tej stroki.

P. n. gg. državni uradniki in njihovi družinski člani dobé pri obstoječih cenah 15% rabat.

Se toplo priporoča z odličnim spoštovanjem udani

ANTON JERKIČ.

Zaloga Piva

prve kranjske eksportne pivovarne na par

T. Fröhlich-a

na Vrhniki pri Ljubljani.

Glavni zastop in zaloga za Gorico in deželo:

Josip Rován

Gorica — Rabatišće št. 18 — Gorica

Podružni zaloga: Ferdinand Žagar, v Gorici, ulica Ascoli št. 25. (gostilna J. Ciuffarin blizu Kornu) — Franc Furlan, gostilna na Goričici pri Rebku. — Pivo je izborno, postrežba točna in vestna. — Tvrška odlakovana je bila letos za svoje izdelke na konkurenčnih razstavah v: Rimu, Bruselju, Lionu in Parizu, (s častnimi diplomami, zlato svetinjo in s častnim križem) — Priporoča so rojakom v mestu in na deželi z odličnim spoštovanjem udani

Josip Rován,
glavni zastopnik.

Florjan Kralj,

tovarnar kisa v stari cukrarni,

kapucinska ulica št. 11.

priporoča se svojim sorojakom v mestu in na deželi v nabavo kisa, kakor ekstrata, vinskega in komune, po poštenih cenah.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v adih od 56 itrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Breščak

v Gorici, gosposka ulica št. 14, blizu lekarne Gironcolijeve.

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Pohištvo je po najmodernejših slogih, posebno spalne, jedilne in posetne sobe so po nemškem slogu iz odlikovanih Črnigojevih delavnic v ulici Pontenuovo in via Leoni, katere so lepše in ukusneje izdelane in ceneje od Dunajskih in Budapeštanskih tovarov.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsa in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegantnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Priporočava svojo prodajalnico jestvin.

V zalogi imava tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, gorušice (Senf) ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Kopač & Kutin
trgovca v Semeniški ulici št. 1
v hiši, kjer je „Trgovsko-obrtno-zadruga“.

ANTON FOX

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako soline.

Maznanilo.

Podpisani si usoja uljudno naznanjati p. n. slavn. vojaštvu in drugemu častitemu p. n. občinstvu, da se v krojačnici vsled smrti

SIMONA ROSANZA

v Vrtni ulici št. 8,

nič ne spremeni. Ta krojačnica je že 25 let na dobrem glasu, posebno, odkar jo podpisani že več let samostojno vodi. Dovišil je tudi leta 1897 glasovito šolo za krojenje po Hoffmanovemu sistemu na Dunaju, ter leta 1898 napravil izpit krojenja z odličnim vspehom na c. kr. obrtno-tehnološkem muzeju na Dunaju.

Trudil se bo tudi nadalje gospode naročnike v vsakem oziru najbolje postreči ter se nadaja obilnih naročil od p. n. vojastra in občinstva.

V zalogi ima različno angleško in tuzemsko blago najboljših kakovosti.

Se toplo priporoča z odličnim spoštovanjem udani.

Anton Krusič,

zet in naslednik pokojnega Simona Rosanza.

V Gorici, 28. marcija 1900.

Anton Obidič,

čevljar
v Semeniški ulici št. 4
v Gorici,
priporoča se
za raznovrstna naročila po meri
za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro
Priporoča dalje tudi svojo zalogo

Artur Makutz

klepar, Ozka ulica (Via Stretta)

se priporoča slavnemu občinstvu. Izdeluje vsakovrstna kleparska dela.